

Jubilarni IV Kongres inženjera i tehničara Jugoslavije

Pod pokroviteljstvom Predsjednika Republike Josipa Broza Tita održao se IV. jubilarni Kongres inženjera i tehničara FNRJ u Sarajevu od 13-17 novembra 1955, na kojem se manifestirala djelatnost ove organizacije kroz proteklih 10 godina njenog rada.

Svečano otvorenje bilo je u nedjelju u Domu Milicije 13. XI. u 11 sati. Kongres je pozdravio član Saveznog Izvršnog vijeća drug Franc Leskošek, te brojni predstavnici političkih i društvenih organizacija. Prvi put poslije I. kongresa prisustvovali su delegati stranih stručnih organizacija, koji su pozdravili kongres: Austrije, Švicarske, NR Kine, Bugarske, Grčke, Turske i SSR-a.

Rad se odvijao na plenumu, na kojemu su bila podnesena tri glavna referata:

Izveštaj o radu organizacija Saveza Inženjera i tehničara Jugoslavije u periodu između III. i IV. kongresa 1952-1955.

Deset godina rada i prethodni zadaci inženjera i tehničara

Tehnički kadrovi u privredi i društvu.

Pored diskusije o ovim referatima diskutiralo se i oko prijedloga izmjene statuta i nekim organizacionim pitanjima. Komisija koja je dala konačnu redakciju za izmjenu statuta predložila je u završnom dijelu rada kongresa izmjenjeni statut, koji je nakon kraće diskusije primljen.

Na kongresu je izabrana nova uprava Saveza DIT-a FNRJ, u koju su ušli:

Za predsjednika Ing. Milun Ivanović za članove plenuma Ing. Nešić, Ing. Milenković, geom. Bogdanović, Ing. Barbarić, Ing. Gespčić, Ing. Likić, Dr ing. Tešić, Ing. Matić, inžn. Tasić i tehn. Gabar.

Na kraju je prihvaćena rezolucija, koja obuhvaća glavnu tematiku referata

i rezultate diskusije iz koje mogu sva stručna društva izvući svoj program rada.

Pored kongresa organizirane su dvije eskurzije u Jablanicu i Zenicu. Učesnicima kongresa priredio je Gradski NO Sarajeva prijem u prostorijama hotela Evrope, a također je u počast kongresa data u Sarajevskoj operi predstava Verdijevo Trubadura.

U okviru kongresa bila je upriličena izložba tehničke literature, kao jedan dio aktivnosti Saveza i stručnih društava inženjera i tehničara. Šteta da se ova prilika nije koristila za izložbu cjelokupne naše tehničke publicističke djelatnosti. Ona bi svakako imala smisla, jer bi se tu moglo vidjeti koliko je u tom pogledu mnogo napravljeno od oslobodjenja do danas. Iz naše stručne štampe izložen je bio samo Geodetski List, što je nepopravljiva šteta da i ostale publikacije nisu bile zastupljene. Poslije oslobodjenja publicacije iz naše struke su toliko brojne da bi bilo korisno da se to prikaže na ovakvom skupu gdje su bile zastupljene sve struke.

REZOLUCIJA JUBILARNOG IV KONGRESA INŽENJERA I TEHNIČARA JUGOSLAVIJE

Kongres utvrđuje da se desetogodišnji privredni i društveni život naše zemlje razvijao uz aktivno učešće inženjera i tehničara, čemu je doprineo i aktivan rad organizacija ocupljenih u Savezu inženjera i tehničara Jugoslavije.

Uzev u celini rad Saveza inženjera i tehničara Jugoslavije u periodu između III i IV Kongresa bio je uspješan. Inženjeri i tehničari su, kako na svojim radnim mestima, tako i u našim organizacijama dali krupan pozitivni doprinos u razvoju privrednog i društvenog života.

Oni su kod nas podigli tehničku nauku i praksu na viši nivo.

Naše organizacije su u ovom periodu sve uspješnije delovale u svom delokrugu kao društveni činilac.

U vezi prestojeće etape našeg privrednog razvoja organizacije inženjera i tehničara usmeriće svoje napore da kroz forme delatnosti svih organizacija doprinesu otklanjanju nužno nastalih disproporcija u dosadašnjem privrednom razvoju, vodeći računa o energetske i sirovinske bazi.

— U oblasti poljoprivrede, čije unapredjenje nije briga samo inženjera i tehničara agronoma, već svih tehničkih stručnjaka, Savez inženjera i tehničara Jugoslavije organizovati stručno savetovanje po kompleksnim problemima unapredjenja poljoprivrede.

— U oblasti proizvodnje potrošnih dobara naše terenske organizacije treba putem stručnih savetovanja i drugih oblika društvenog rada da učestvuju u rešavanju problema razvitka pojedinih privrednih organizacija svoga područja.

— Za rešavanje problematike saobraćaja Savez ITJ organizovaće savetovanje zainteresovanih struka, dok će terenske organizacije da se posvete pitanjima izgradnje lokalne saobraćajne mreže i unapredjenja lokalnog saobraćaja.

— Naša društva treba da popularišu kako u svojim redovima, tako i u javnosti dostignuća iz oblasti nuklearne energije.

— Pitanje kooperacije i specijalizacije u proizvodnji treba da bude zaduženje stručnih saveza u saradnji sa odgovarajućim stručnim udruženjima i komorama.

— Komisije naših organizacija koje rade na unapredjenju produktivnosti rada intenzivnije će nastaviti svoj rad.

— Iskoristiti očekivani predah u tempu investicione izgradnje za svestranije i dublje studije i pripreme i sadržanje i potpunije projektovanje novih objekata.

— Naše terenske organizacije, kao stručni društveni organi, posvetiće pažnju pitanjima štednje strova, materijala, rada i ostalih elemenata proizvodnje u svim njenim fazama.

— Istovremeno one će pokloniti punu brigu stajom poboljšanju tehnoloških procesa proizvodnje.

— Zadužuje se Plenum Saveza ITJ da hitno razmotri materijal iz oblasti tehničkih delatnosti koju treba regulisati

ti zakonskim i tehničkim propisima i da u tome odredi odgovarajuće prioritete.

— U cilju što pravilnijeg korišćenja sredstava obezbeđenih za unapredjenje privrednih grana, potrebno je obezbediti da u upravljanju ovim fondovima pri komorama i stručnim udruženjima učestvuju naše odgovarajuće organizacije.

Isto tako je potrebno da se pri donošenju propisa za koje su nadležne Komore osigura učešće naših organizacija.

— Naša saradnja sa sindikalnim organizacijama treba i dalje se razvijati, a naročito po pitanjima platnog sistema, stručnog obrazovanja radnika, produktivnosti rada i daljeg razvoja radničkog upravljanja.

— Sa Savezom ekonomista, Narodnom tehnikom i drugim društvenim organizacijama, koje rade na tehničkom vaspitanju, treba održavati bliske veze,

— U međunarodnim vezama naših organizacija produžiti njihovo brižljivo negovanje.

— U školovanju kadrova potrebno je saradjevati sa organima upravljanja školama;

nastavne planove, programe i metode izvođenja nastave prilagoditi potrebama prakse, a naročito mogućnosti da se školovanje završi u predviđenom roku;

da se u srednjim i stručnim školama i na tehničkim fakultetima prouči uvođenje postdiplomskih studija.

— Stručni savezi će izraditi program konkretnih mera za poboljšanje stručnosti posleratnih tehničara putem podizanja opšteg stručnog nivoa i specijalizacije.

Savez ITJ preuzima na sebe zaduženje da načelno reši problem pripravnčkog staža inženjera i tehničara.

Stručni savezi će izraditi program i uputstva za obavljanje pripravnčkog staža svoje struke. Teritorijalna društva preuzeće zadatak obezbeđenja i kontrole izvršenja pravilnog obavljanja pripravnčkog radnog staža.

— U cilju sredjivanja mesta, uloge i stručne odgovornosti inženjersko-tehničkih kadrova, Savez ITJ obezbediće donošenje propisa o određivanju okvira delatnosti inženjera i tehničara.

Na ovako utvrdjenim radnim mestima neće se više moći postavljati nestručnjaci,

— Inženjeri i tehničari angažovani neposredno u proizvodnji treba da se tretiraju kao neposredni proizvođači.

U organima državne uprave, ustanovama, školama i društvenim organizacijama, treba angažovati tehničke kadrove samo sa položenim stručnim ispitom.

— Savez ITJ u zajednici sa Centralnim Većem SSJ pobrinuće se da se pitanje starijih tehničkih kadrova i kvalifikovanih radnika reši u skladu sa njihovom stručnom spremom u interesu proizvodnje.

U vezi sa izloženim zadacima tražimo da se naše organizacije ovlaste i na njih prenesu prava:

— Davanje kvalitetnog i sigurnosnog znaka za proizvode.

— Organizovanje i održavanje polaganja stručnih ispita tehničkih kadrova.

Da utvrđuju i predlažu nadležnim organima za reviziju investicionih programa i reviziju projekata, obaveznu listu revidenata, kao i da preko određenih pretstavnika učestvuju u komisijama za reviziju projekata.

Pitanju nagradjivanja inženjera i tehničara treba posvetiti posebnu pažnju i uskladiti nagradu sa vrednošću rada koju obavljaju na svom radnom mestu. Posebno treba regulisati nagradjivanje tehničkih kadrova za vreme obavljanja pravničkog radnog staža.

— Organizacije IT treba stalno da vode računa o stručnoj savesti svojih članova, odajući priznanje onima kod kojih se ona manifestuje, a kritikujući one kod kojih to nije slučaj.

— U cilju da se omogući realna ocena rentabilnosti investicionih objekata treba doneti načela jednoobrazne kalkulacije, čiju će izradu Plenum Saveza poveriti specijalnoj komisiji, koju će u tu svrku formirati.

STATUT SAVEZA INŽENJERA I TEHNIČARA FNRJ JUGOSLAVIJE

Inženjeri i tehničari Federativne Narodne Republike Jugoslavije, oslanjajući se na velike tekovine Narodne Revolucije, ostvarene kroz Narodno-oslobodilačku borbu pod rukovodstvom Saveza komunista Jugoslavije, a produžujući dugogodišnje pozitivne tradicije svojih društvenih organizacija, smatraju, da su osnovni ciljevi njihovih organizacija:

Usavršavanje tehničkih nauka i prakse, podizanje stručnog nivoa svojih članova, borba za svestrano i pravilno korišćenje naučnih dostignuća u oblasti tehnike, aktivno učešće u razvoju društveno korisnih proizvodnih snaga u svr-

hu unapredjenja tehnike i izgradnje socijalističkog društva, kao i neprekidno jačanje svojih društvenih organizacija, dobrovoljno ujedinjenih u Savezu inženjera i tehničara Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Inženjeri i tehničari svesni svoje uloge u podizanju proizvodnih snaga u izgradnji socijalističkog društvenog sistema u kome upravljanje proizvodnjom vrše neposredni proizvođači, a funkcije organa državne uprave preuzimaju izabrani društveni organi, smatraju da sve svoje snage treba da usmere:

— na ostvarivanje najvećih mogućnosti, da prate i utiču na razvoj tehničkih nauka i prakse u zemlji i da prate njihov razvoj u inostranstvu;

— na unapredjenje i popularizaciju tehnike, kao i na podizanje tehničke kulture radnih ljudi naše zemlje;

— na podizanje društvene funkcije inženjera i tehničara koju oni imaju kao stručnjaci i građani svoje socijalističke zemlje;

— na rešavanje konkretnih društvenih, privrednih i stručno-tehničkih problema u skladu sa opštim interesima i razvitkom zemlje.

U cilju ostvarenja iznetih načela postavljaju se sledeći principi organizacije inženjera i tehničara

— inženjeri i tehničari učlanjuju se u svoja stručna društva; stručna društva obrazuju stručni savez inženjera i tehničara FNRJ; statutima stručnih saveza regulisaće se osnivanje i povezivanje stručnih društava;

— inženjeri i tehničari, koji su već učlanjeni u svoja stručna društva, mogu na području jedne opštine (grada, mesta) obrazovati društvo inženjera i tehničara opštine (grada, mesta);

— na području jednog sresa stručne i jedinstvene organizacije inženjera i tehničara i pojedini inženjeri i tehničari obrazuju društvo inženjera i tehničara sresa;

— organizacije inženjera i tehničara na teritoriji jedne narodne republike obrazuju savez inženjera i tehničara narodne republike;

— organizacije inženjera i tehničara na području autonomnih jedinica mogu obrazovati savez inženjera i tehničara autonomne jedinice u okviru saveza inženjera i tehničara narodne republike;

— stručni savez inženjera i tehničara FNRJ, savezi inženjera i tehničara narodnih republika, kao i savezi speci-

jalizovanih društava, odnosno specijalizovana društva FNRJ obrazuju Savez inženjera i tehničara FNRJ;

— sva društva i organizacije inženjera i tehničara rade na osnovu svojih posebnih statuta.

— U stručnim društvima i društvima inženjera i tehničara sreza članovi mogu biti redovni, vanredni i kolektivni.

— Redovni članovi mogu biti inženjeri i tehničari koji imaju odgovarajuću školsku spremu.

— Vanredni članovi mogu biti svi oni tehnički stručnjaci bez odgovarajućih školskih kvalifikacija, koji u praksi sa uspjehom rade na poslovima (radnim mestima, dužnostima) inženjera i tehničara

— Kolektivni članovi mogu biti privredne i društvene organizacije, ustanove i organi državne uprave, koji svojim članskim doprinosom i sudelovanjem u radu organizacija inženjera i tehničara pomažu ostvarenje njihovih društvenih zadataka,

SAVEZ INŽENJERA I TEHNIČARA FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

I. Naziv, sedište i pečat

Čl. 1

Stručni savezi inženjera i tehničara FNRJ, Savezi inženjera i tehničara narodnih republika, kao i savezi specijalizovanih društava, odnosno specijalizovana društva FNRJ, udružuju se i obrazuju Savez inženjera i tehničara Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Čl. 2

Sedište Saveza inženjera i tehničara FNRI je u Beogradu.

Čl. 3

Pečat Saveza inženjera i tehničara FNRJ je okrugao, sa natpisom: »Savez inženjera i tehničara FNRJ«.

II. Materijalna sredstva Sreza

Čl. 4

Materijalna sredstva Saveza su:

- doprinos od članova;
- prihodi od izdavačke delatnosti, izložbi, priredaba i dr.;
- prilozi, pokloni, dotacije i dr.

III. Članovi

Čl. 5

Redovni članovi Saveza inženjera i tehničara su: stručni savezi inženjera i tehničara FNRJ, savezi inženjera i tehničara narodnih republika i savezi specijalizovanih društava, odnosno specijalizovana društva FNRJ.

Čl. 6

Savez inženjera i tehničara FNRJ može imati počasne članove. Za počasne članove mogu biti izabrana lica koja su se istakla delatnošću u tehničkim naukama ili su stekla naročite zasluge u društvenom radu inženjera i tehničara.

Počasne članove bira Kongres inženjera i tehničara FNRJ.

Čl. 7

Dužnost redovnih članova Saveza inženjera i tehničara FNRJ su:

- da rade da ostvarenju zadataka Saveza i
- da odgovaraju svojim materijalnim obavezama prema Savezu.

Čl. 8

Svi članovi organizacije inženjera i tehničara kao i počasni članovi Saveza, imaju pravo da se koriste svim ustanovama i povlasticama Saveza inženjera i tehničara FNRJ.

Čl. 9

Članstvo u Savezu prestaje:

- kad pojedini član odluči da istup iz Saveza ili
- kad Kongres inženjera i tehničara FNRJ donese odluku o isključenju.

IV. Organi Saveza

Čl. 10

Organi Saveza inženjera i tehničara FNRJ su:

- Kongres inženjera i tehničara FNRJ;
- Plenum Saveza i
- Nadzorni odbor.

I. Kongres

Čl. 11

Najviši organ Saveza inženjera i tehničara FNRJ jeste Kongres inženjera i tehničara FNRJ.

Kongresi su: redovni i vanredni.

Čl. 12

Redovni kongres inženjera i tehničara FNRJ održava se svake treće godine u mestu koje odredi prethodni Kongres ili koje, po ovlašćenju Kongresa, odredi Plenum Saveza. O danu saziva Kongresa odlučuje Plenum Saveza.

Vanredni kongres saziva Plenum Saveza na zahtev jedne trećine redovnih članova.

Čl. 13

Kongres inženjera i tehničara FNRJ sačinjavaju delegati svih stručnih društava inženjera i tehničara. Broj delegata koji će punovažno učestvovati u radu Kongresa — srazmerno broju članova — određuje Plenum Saveza.

Na kongresu imaju pravo glasa i članovi Plenuma Saveza.

Prisutni nedelegirani članovi imaju savetodavno pravo glasa.

Čl. 14.

Dnevni red Kongresa utvrđuje Plenum Saveza i saopštava ga članovima najkasnije 30 dana pre početka rada Kongresa. Savezi narodnih republika i stručni savezi inženjera i tehničara FNRJ imaju pravo da najkasnije za 10 dana po prijemu dnevnog reda predlože izmene i dopune dnevnog reda.

U dnevni red vanrednog Kongresa moraju ući samo ona pitanja zbog kojih je traženo sazivanje vanrednog Kongresa.

Čl. 15

Kongres donosi odluke punovažno, ako je prisutno više od polovine izabranih delegata.

Odluke se donose većinom glasova prisutnih delegata.

Čl. 16

Odluke Kongresa su obavezne za sve članove Saveza inženjera i tehničara FNRJ.

Čl. 17

Kongres:

a) donosi ili menja Statut Saveza inženjera i tehničara FNRJ;

b) rešava i donosi odluke i smernice o daljem radu organizacije inženjera i tehničara FNRJ;

c) rešava o izveštaju Plenuma Saveza i Nadzornog odbora i daje im razrešnicu;

d) rešava po žalbama protiv odluke Plenuma Saveza;

e) vrši izbor predsednika Saveza, članova Plenuma i Nadzornog odbora;

i) vrši izbor počasnih članova;

g) rešava o prestanku članstva;

h) rešava o prestanku rada Saveza inženjera i tehničara FNRJ.

Ukoliko Kongres ne odluči drukčije, odluke se donose tajnim glasanjem.

2. Plenum Saveza

Čl. 13

Kongres bira neposredno predsednika i 10 članova Plenuma Saveza. Republički savezi inženjera i tehničara biraju po dva člana, a stručni savezi inženjera i tehničara FNRJ i specijalizovani savezi, odnosno specijalizovana društva FNRJ po jednog člana Plenuma. Svi zajedno sačinjavaju Plenum Saveza.

Čl. 18

Zadatak Plenuma Saveza inženjera i tehničara FNRJ je;

a) da koordinira rad svojih članova na ostvarenju zadataka organizacije inženjera i tehničara;

b) da koordinira i rukovodi zajedničkim akcijama opšte stručnog i društvenog karaktera i stručnim akcijama, koje su zajedničke za više struka na celoj teritoriji FNRJ;

c) da organizuje prenošenje pozitivnih iskustava između društava inženjera i tehničara na celoj teritoriji ENRJ i da pomaže organizacije koje imaju opšti značaj;

d) da organizuje najužu saradnju sa narodnim vlastima i masovnim organizacijama FNRJ;

e) da rešava o prijemu u članstvo novih stručnih saveza;

f) da rešava o prijemu u članstvo specijalizovanih saveza odnosno društava;

g) da daje obavezna tumačenja Statuta i

h) da pretstavlja inženjere i tehničare FNRJ u zemlji i inostranstvu kao jedinstvenu organizaciju.

Čl. 20

Plenum Saveza bira iz svojih redova dva potprednika, tri sekretara, jednog

blagajnika i još četiri člana, koji zajedno sa pretsednikom sačinjavaju Pretsedništvo Saveza.

Ukoliko u razdoblju ismedju dva Kongresa pretsednik iz bilo kojih razloga ne može dalje vršiti svoju dužnost do narednog Kongresa zamenjuje ga potpredsednik koga odredi Plenum Saveza.

Čl. 21

Pretsedništvo Saveza inženjera i tehničara FNRJ:

- a) predstavlja Savez;
- b) rukovodi poslovima Saveza između sastanka Plenuma i
- c) sprovodi Statut Saveza i odluke Kongresa i Plenuma.

Čl. 22

Savez inženjera i tehničara FNRJ predstavlja pretsednik, a po ovlašćenju i članovi Pretsedništva, odnosno članovi Plenuma Saveza.

Čl. 23

Sednice Pretsedništva drže se najmanje jedanput u mesec dana.

Čl. 24

U cilju što boljeg obavljanja poslova Plenum Saveza može obrazovati posebne stalne ili privremene organe za pojedine vrste poslova, kao i organizovati razna stručna savetovanja opšteg značaja.

3. Nadzorni odbor

Čl. 25

Nadzorni odbor sastoji se od tri člana, kojima se istovremeno biraju zamenici. Nadzorni odbor se konstituiše birajući pretsednika.

Dužnost Nadzornog odbora je da kontroliše finansisko poslovanje Pretsedništva i njegovih organa.

Nadzorni odbor podnosi izveštaj kongresu.

Članovi Nadzornog odbora imaju pravo da prisustvuju sednicama Plenuma Saveza i Pretsedništva sa savetodavnim pravom glasa.

V Prelazne i završne odredbe

Čl. 26

Svi članovi koji su do IV Kongresa bili učlanjeni u jednu od organizacija inženjera i tehničara smatraju se redovnim članovima.

Čl. 27

U slučaju prestanka rada Saveza inženjera i tehničara FNRJ sva pokretna i nepokretna imovina Saveza deli se među njegove članove.

Ako se podela imovine ne može izvršiti na način iz prethodnog stava, predaće se Savezu sindikata Jugoslavije.

Sarajevo, 15 novembra 1955 g.

*IV Kongres
inženjera i tehničara FNRJ*

ГОДИШЊА СКУПШТИНА ГЕОДЕТСКОГ ДРУШТВА НР СРБИЈЕ

На скупштини Геодетског друштва Народне Републике Србије, одржане 1 и 2 априла 1956 године у Аранђеловцу, у присуству делегата из 52 секције, изабрана је следећа управа :

Претседник, Живковић инж. Илија саветник Савезне геодетске управе.

ИЗВРШНИ ОДБОР :

- 1) Леви Мориц, пуковник ГИЈНА-е у својству потпредседника,
- 2) Војиновић Вељко, геометар, директор Геод. сред. техни. школе, у својству потпредседника,
- 3) Ћирковић Боривоје, геометар, Геодетске управе НРС, у својству секретара,
- 4) Матејић Драгослав, геометар Геод. секције Београд, у својству секретара,
- 5) Новаковић Душан, геометар, у својству благајника,
- 6) Тодоровић Василија, геометар, у својству благајника,
- 7) Божић инж. Драгомир, асистент на Геод. отсеку Грађевинског факултета у Београду,
- 8) Брдаревски Васиљ, капетан ГИЈНА-е,
- 9) Војчић инж. Радован, капетан ГИЈНА-е,
- 10) Петровић Миодраг, геометар, директор Завода „Геокарта“,
- 11) Путник инж. Љубиша, Савезни завод за фотограметрију,
- 12) Златичачин Цветко, геометар предузећа „Центропројект“
- 13) Благојевић Василије, геометар Савезне геодетске управе,
- 14) Лазић Александар, геометар предузећа „Иван Милутиновић“,
- 15) Красојевић инж. Милорад, Геодетска управа среза Београда.
- 16) Рујевић Милош, геометар Савезног завода за фотограметрију,
- 17) Мијин Милорад, геометар, Геодетске секције Београд.

НАДЗОРНИ ОДБОР :

- 1) Компош Славко, капетан ГИЈНА-е — заменик Хегедиш Еуген, капетан ГИЈНА-е,
- 2) Корица Љубомир, геометар — заменик Павловић Петар, геометар,

- 3) Тринки Давид, геометар — заменик Боровчанин Славко, геометар.

За пленум Савеза Геодетских друштава :

- 1) Благојевић Василије, геометар — заменик Чулић Бранко геометар,
- 2) Муминагић инж. Абдулах, капетан ГИЈНА е — заменик Арсић инж. Лазар, капетан ГИЈНА-е,
- 3) Казија Иван, геометар — заменик Николић Лепосава, геометар,

За делегате за скупштину ДИТ-а Србије :

- 1) Живковић инж. Илија
- 2) Леви Мориц, пуковник ГИЈНА-е
- 3) Ћирковић Боривоје, геометар
- 4) Танетовић инж. Здравко
- 5) Благојевић Василије геометар

На скупштини су донети следећи

ЗАКЉУЧЦИ:

1) Шеста годишња скупштина у свему усваја поднете извештаје Извршног одбора Друштва и констатује :

а) да су се чланови Друштва заложили на извршењу стручних задатака у прошлој години ;

б) да су се секције Друштва активније заложиле на извршење задатака постављених нашим Статутом и закључцима V Годишње скупштине ; и да је

в) на Скупштини дошла до изражаја тежња свих чланова да се појача активност у проналажењу метода и уклањању свих сметњи, у циљу постизавања већих резултата и квалитетнијих геодетских радова.

2) Скупштина је прихватила измене у Статуту и усвојила жељу делегата са подруја АКМО-и да и даље остану у саставу републичког Друштва, а да секције са територије АП Војводине, такође остану у саставу републичког Друштва до формирања покрајинског Друштва; те Скупштина ставља у задатак секцији Нови Сад да организује и оформи покрајинско Друштво.

3) Чланови Друштва треба још више да раде на свом идеолошко-политичком уздицању, активизирајући се у раду политичких и друштвених организација, како би били у могућности да правилно тумаче и спроводе све привредне мере.

4) Секција као и сваки поједини члан Друштва треба непрекидно да раде на правилном формирању лика социјалистичког службеника, водећи борбу против свих негативних појава.

5) И поред већ постигнутих добрих резултата на стручном уздицању чланова и показне иницијативе секција, и на даље наставити са интензивним радом на стручном уздицању чланова. Посебно, чланови

у катастарским управама треба да се ангажују на проучавању методологије за утврђивање кат. прихода, буду тумачи ове методологије и носиоци овога посла.

6) Обзиром на препоруке VI пленума Савеза комуниста Југославије, скупштина препоручује да се млађи другови смелије укључују и прихватају одговорних функција у политичким и друштвеним организацијама као и на радним местима.

7) У смислу Одлуке IV Конгреса ИТЈ-е, позивају се секције да размотре питање школовања геодетских стручњака средње и више спреме и своје мишљење и предлоге доставе Извршном одбору Друштва.

8) Наставити и даље са радом по питању настава и сређивања стања на геодетском отсеку Грађевинског факултета у Београду.

9) Скупштина препоручује да се назив садашњих катастарских управа измени у назив Геодетска управа и све попуне потребним стручним кадровима и инструментацијом за извршење свих геодетских радова на овом подручју.

10) Препоручује се чланству да ради на разбијању погрешног става неких другова који потцењују рад у кат. управама, сматрајући га мање стручним, како би се омогућио нормалан прилив квалитетног кадра у катастарске управе.

11) Извршни одбор и свака поједина секција настојаће да се у границама могућности правилно реши питање канцеларијских просторија секција и кат. управа као и станбено питање чланства. Такође ће се настојати код надлежних државних органа на доношењу решења о правилном награђивању службеника, нарочито у односу на положајни додатак шефова кат. управа и допунске плате кат. референата и геометара, а посебно да се исправе учињене неправилности код неких народних одбора. Извршни одбор ће са своје стране настојати на доношењу допуне или измене тачке 8. Уредбе о путним и селидбеним трошковима.

12) Секције Друштва треба и на даље да се ангажују око оснивања, израде програма рада и активирању друштва ИиТ-а срезова.

13) У смислу истакнутих организационих питања у годишњем извештају, наставити са радом на организационом учвршћењу секција и настојати да се чланством обухвате сви геодетски стручњаци.

14) И поред оправданих примедби на досадашње неуредно излажење и једностран садржај „Геодетског листа“ упућујемо позив свим члановима на претплату а нарочито на сарадњу у овом нашем једином стручном часопису. Извршни одбор ће сарађивати са Савезом геодетских друштва на издавању „Годишњака“ и прибавити предлоге и мишљења наших секција о његовом садржају.

15) Скупштина ставља у задатак свим секцијама, да и оне у току самога рада врше анализу постигнутих резултата и квалитета геодетских радова и у сарадњи са одговорним руководиоцима допринесу повећању продуктивности рада, што треба да буде најважнији задатак наших секција.

V Plenum Saveza geodetskih društava FNRJ

V Plenum Saveza geodetskih društava FNRJ održan je 18 i 17 januara o. g. u Skoplju. Kao prvo Plenum je u glavnim crtama rasmotrio dosadašnji rad i odredio naredne zadatke Saveza na sprovođenju zaključaka donetih na I Kongresu.

U toku dvogodišnjeg rada, koliko je proteklo od I Kongresa, Savez je uspeo da većinu ovih zaključaka uspešno sprovede. Naročito su se u tom smislu pokazala uspela savetovanja po raznim pitanjima naše struke koja je organizovao Savez uz punu saradnju republičkih društava i geodetskih ustanova.

U vezi izvršenja preostalih zaključaka konstatovano je da težište budućeg rada Saveza treba da bude rešavanje problematike školovanja srednjeg i visokog stručnog kadra, kao i još neručena opšta pitanja struke. Važniji zadaci bili bi:

1. U toku ove godine održati savetovanje po pitanju školovanja srednješkolskog stručnog kadra.

Savezna geodetska uprava i geodetske uprave narodnih republika već su preuzele obavesu da o svom trošku održe ovo savetovanje a u dogovoru sa postojećim geodetskim srednjetehničkim školama.

2. Nastojati i dalje da geodetske uprave pomognu školama i fakultetima u opremi za izvršenje nastave i prakse, a naročito nabavkom potrebnog instrumentarija i pribora u čemu pojedine škole još uvek osećaju veliki nedostatak. Ovo se donekle može rešavati i pozajmicom instrumenata školama i fakultetima na određeno vreme. U tom cilju potrebno je izvršiti povezivanje i povećanje saradnje između geodetskih uprava s jedne strane i škola i fakulteta s druge strane.
3. Posle srednjanja stanja na Geodetskom oteku u Beogradu potrebno je održati interakultetsku konferenciju radi povećanja saradnje među geodetskim fakultetima u semlji a i za rešenje postojećih problema školovanja visokoškolskog kadra.
4. Po pitanju Uredbe statusa geodetskih stručnjaka — ovlašćenja — nastojati kod nadležnih vlasti da se što pre donese i to onako kako je od strane naših stručnjaka primljeno na savetovanju u Novom Sadu.
5. I dalje tražiti mogućnosti za isplatu odgovarajućih nagrada — dnevnica — našim stručnjacima koji vrše terenske radove u mestu stanovanja. Pošto je sad na dnevnom redu premer naših većih gradova to je ovaj problem vrlo akutan i potrebno ga je što pre rešiti.

Išveštaji o radu republičkih društava ponovo su ukazali da je najteži i osnovni problem privlačenje mladih stručnih kadrova za rad u društvu. Pored toga konstatovan je i slab interes mladih ljudi za svoje lično stručno uzdisanje. Plenum smatra da društva treba ovom problemu da posvete najveću pažnju i da putem organizovanja seminara, prikazivanjem stručnih filmova uz predavanja, poveravanjem održavanja predavanja mladim učenicima, organizovanjem drugarskih večeri i drugim formama nastoje da privuku mlade ljude rad u društvu i na njihovom stručnom uzdizanju.

Plenum je dalje proradio zaključke sa IV Kongresa inženjera i tehničara FNR Jugoslavije i utvrdio konkretne zadatke našeg Saveza koji proizilaze iz ovih zaključaka.

Jedan od najvažnijih zadataka je organizovanje učešća naših stručnjaka na pretstojećem savetovanju o problemima poljoprivrede koje će se održati u okviru SITJ-a uz učešće svih zainteresovanih struka. Na plenumu je naročito istaknuto da je pravilno rešenje ove problematike, tako važne u sadašnjim uslovima, nemoguće bez punog angažovanja naših stručnjaka. Iz tog razloga potrebno je da sva republička društva razmotre ovu problematiku i odrede teme i teze po kojima možemo učestvovati u radu ovog savetovanja.

Ostali zadaci našeg Saveza u vezi zaključaka IV Kongresa SITJ-a bili bi:

1. Uzimanje učešća na savetovanju za rešavanje problematike saobraćaja.
2. Rasmatranje materije koju treba hitno regulisati zakonskim propisima.
3. Uzimanje punog učešća u pitanju školovanja kadrova, kako visokoškolskog tako i srednješkolskog; a) putem učešća u izradi odnosno reviziji nastavnih programa i planova; b) ispitivanja metoda izvođenja nastave i prilagodavanje istog potrebama privrede; uzdizanje stručnosti postojećeg kadra putem dopunskih studija ili specijalnih kurseva.

4. Tražiti mogućnosti da se pravilno održava i sprovodi pripravnčki staž u geodetskoj struci.
5. Određivanje delatnosti inženjera i geometara i stručne zaštite te delatnosti.
6. U saradnji sa ostalim savezima prići rešavanju položaja starijih geometara i omogućiti istima da putem dopunskih ispita steknu višu stručnu spremu, analogno nekim drugim strukama.
7. Održavanje i produblivanje međunarodnih veza po našoj stručnoj liniji.

Nadalje, u saradnji sa ostalim savezima i SITJ-om naš Savez treba da učestvuje u rešavanju niza drugih zajedničkih zadataka, a to su:

1. Povezivanje i saradnja sa drugim društvenim organizacijama, kao što su Savez ekonomista, Narodna tehnika i dr.
2. U donošenju statuta kojim bi bilo određeno mesto i uloga inženjera i tehničara, te njihovog opsega delatnosti.
3. Pitanje nagradivanja inženjera i tehničara u skladu sa vrednošću njihovog rada.
4. Pitanje popularizacije nauke o nuklearnoj energiji i doprinos naše struke u podizanju ove nauke iznalaženju izvora.
5. Pitanje regulisanja statusa inženjera i tehničara zaposlenih kao nastavnici u srednjim stručnim školama.

U vezi ovih zadataka Plenum je doneo niz potrebnih odluka i zaključaka za njihovo izvršenje.

U daljem radu Plenuma pretresena su još sledeća pitanja:]

Međunarodne veze Saveza — naše učestvovanje u radu međunarodnih organizacija i naredni zadaci u ovim organizacijama.

Izvršenje budžeta Saveza u 1955 g. i predlog za 1956 g.

„Geodetski list“.

Pripreme za održavanje II Kongresa geodetskih stručnjaka.

Godišnje skupštine republičkih društava i biranje delegata za pretstojeći II Kongres.

Po svim ovim pitanjima doneseni su sledeći važniji zaključci:

1. S obzirom da je mali broj delegata — dva — koje će verovatno Savez moći da pošalje na Kongres Međunarodnog fotogrametrijskog društva, treba ispitati mogućnost da geodetske uprave pošalju sa svoje strane nekoliko stručnjaka na ovaj Kongres. Spisak stručnjaka potrebno je dostaviti Savezu koji će ga uz dopunu sa svojim delegatima dostaviti Sekretarijatu za međunarodne veze pri Saveznom Odboru SSRNJ a sa potrebnim obrazloženjem.
2. Potrebno je da se oživi rad naših stručnih sekcija u kojima treba pored ostalog da se pripremaju i referati i izveštaji za sastanke odgovarajućih komisija Međunarodne federacije.
3. U vezi s tim da naš Savez i ove godine, kao i ranije prima dotaciju, a što će se u skoroj budućnosti ukinuti, potrebno je da sva društva rasmotre pitanje samostalnog finansiranja kako svog rada tako i rada Saveza. Jedina mogućnost za rešenje članarine.
4. II Kongres održaće se u Ohridu i počće 24 marta 1957 god. Trajanje Kongresa odrediće se naknadno. Izbor delegata izvršiće se po ključu 10%.
5. Kongres će se održati pod imenom „II Kongres geodetskih inženjera i geometara“.
6. Pitanje sadržaja rada Kongresa rešavaće se na sledećem sastanku Plenuma. Idući Plenum održaće se u Ljubljani krajem meseca aprila.

Ing. N. Činklović

O reorganizaciji geodetskog stručnog školstva

Da je potrebno reorganizirati geodetske srednje tehničke škole, ne treba više naglašavati, jer to je svima geodetskim stručnjacima, (a mislim i geodetskim ustanovama) posve jasno.

Nastaje samo pitanje, kako da to postignemo, a da sve komponente budu usklađene. Smatram, da ne će biti suvišno napomenuti, kakovo je danas stanje u geodetskom stručnom školstvu, jer iz toga prikaza biti će vidljivo, da tako dalje ne može ići i da je potrebno, što prije provesti reorganizaciju školstva, kojom treba unificirati nastavne planove i programe kao i riješiti pitanje trajanja školovanja. —

U našoj državi imamo 6 Geodetskih srednje tehničkih škola a te su slijedeće:

- 1) Geodetska srednje tehnička škola u Beogradu za N. R. Srbiju, prima učenike sa svršeniš 6 razreda gimnazije, a traje 3 godine t. j. 6 + 3. — Administrativno potpada pod Geodetsku upravu N. R. Srbije.
- 2) Geodetska srednje tehnička škola u Sarajevu za N. R. B. i H., prima učenike sa svršeniš 6 razreda gimnazije, a traje 3 godine t. j. 6 + 3. Administrativno potpada pod Geodetsku upravu N. R. Bosne i Hercegovine.
- 3) Geodetska srednje tehnička škola u Zagrebu za N. R. Hrvatsku, prima učenike sa svršenom Osmogodišnjom školom, a traje 5 godina t. j. 4 + 5. Administrativno potpada pod Savjet za prosvjetu i kulturu G. N. O-a općine Donji Grad.
- 4) Geometarski odsjek Srednje tehničke škole u Titogradu za N. R. Crnu Goru, prima učenike sa svršenom Osmogodišnjom školom, a traje 5 godina t. j. 4 + 5. Administrativno potpada pod Savjet za prosvjetu i kulturu.
- 5) Geometarski odsjek Srednje tehničke škole u Škopju za N. R. Makedoniju, prima učenike sa svršenom Osmogodišnjom školom, a traje 4 godine t. j. 4 + 4. Administrativno potpada pod Savjet za prosvjetu i kulturu.
- 6) Geometarski odsjek Srednje tehničke škole u Ljubljani za N. R. Sloveniju, prima učenike sa svršenom Osmogodišnjom školom, a traje 4 godine t. j. 4 + 4. Administrativno potpada pod Savjet za prosvjetu i kulturu.

Dakle škole u Beogradu, Sarajevu i Zagrebu postoje kao samostalne škole, dok su škole u Titogradu, Škopju i Ljubljani odsjeci Srednje tehničkih škola. Ne postoji niti jedinstveno administrativno rukovodstvo, jer škole u Beogradu i Sarajevu potpadaju pod Geodetske uprave odnosno republika, a ostale škole u Zagrebu, Titogradu, Škoplju i Ljubljani pod Savjet za prosvjetu i kulturu. Napokon škole u Beogradu i Sarajevu traju 6 + 3, u Zagrebu i Titogradu traju 4 + 5, dok u Škoplju i Ljubljani traju 4 + 4 godine.

Iz ovoga kratkoga prikaza lako je uvidjeti, da ova različiti sistemi školovanja, stvaraju velike zapreke prigodom prelaza učenika sa jedne škole na drugu, pa je neminovno potrebno stvoriti jedan zajednički nastavni plan i program zatim jednako dugo trajanje školovanja, te napokon da geodetsko stručno školstvo bude u cijeloj državi pod istim administrativnim rukovodstvom, koje će imati zadatak provoditi jedinstvenu stručni školsku politiku.

U glavnom postoje dva različita sistema i to sistem 4 + 5 i sistem 6 + 3. Koji je od ovih sistema bolji teško je odgovoriti, jer svaki ima svojih prednosti i mana. Ovo pitanje ne bi bilo uputno rješavati putem nadglasavanja. Radi toga predlažem, da se sazove jedna konferencija saveznog značaja na kojoj bi bili zastupani svi zainteresirani (geodet-

ске ustanove, poduzeća i geodetski stručnjaci), a koja bi imala zadatak donijeti konačno prijedlog o rješenju sistema geodetskog školovanja, Važno je, da treba usvojiti jedan sistem za cijelo područje FNRJ

Kako se baš sada radi na stvaranju novih oblika opće-obrazovanih škola, mislim da bi tom prigodom bilo potrebno pokrenuti i reorganizaciju geodetskog stručnog školstva u F. N. R. J.

Smatram, da bi naše društvo, a i naše članstvo trebalo zauzeti neki stav o tome pitanju i pripomoći njegovu rješenju.

Ing. J. E.

Наша издања

У издању Завода за картографију „Геокарта“ Београд, Булевар Војводе Мишића 39, изашле су: *Таблице за редукацију косо мерених дужина на хоризонт* од инж. Владислава Мелентијевића.

Таблице су формата 14,4 × 20,2 см. — црног и могу се наручити код „Геокарте“ уз напред дозначен износ од Дин. 220. — франко купац.

„GEODETSKI LIST“: Izdavač „DRUŠTVO GEODETA“ NR Hrvatske, Zagreb Berislavićeva ul. 6. — Odgovorni urednik: Prof. Ing. Mato Janković, Zagreb, Hrvojeva ul. 5. — Uprava, uredništvo i administracija: Zagreb, Petrinjska ul. 7. — Pretplata 2000.— Din., za članove stručnih društava 400.— Din., za studente i đake 200.— Din. — Tekući račun kod Narodne banke, Zagreb 404-T-1092.
